

Світить Гонті до роботи
І на дітій світить.
Неначе сплять одягнені

Чого-ж страшні діти?
Чого Гонта ніби краде,
Або скарб ховає?
Аж труситься.

Із Умані

Де-де чуть, гукають
Товариші гайдамаки.
Гонта мов не чує,—
Сниам хату серед степу
Глибоку будує,
Тай збудував...

Бере снів,

Кладе в темну хату,
І не дивиться, ніби чує:
«Ми не Ляхи, тату!»
Поклав обох, із кишені
Китайку виймає;
Поцілував мертвих в очі,
Хрестить, накривав
Червоною китайкою
Голови козачі.
Розкрив, ще раз подивився...
Тяжко важко плаче:

«Сни мої, сни мої!
На ту Україну
Подивиться!

Ви за неї—

І я за неї гину.
А хто мене поховав?
На чужому полі
Хто заплаче надо мною?
Доле моя, доле!
Доле моя нещаслива,
Що ти наробила?
На що мені дітій дада?
Чом мене не вбила?

Нехай вони-б поховали,
А то я ховзю!»

Поцілував, перехрестив,
Покрив, засипав:
«Спочивайте, сни мої,
В глибокій оселі!
Сука-мати не придбала
Нової постелі.
Без васильків і без рути
Спочивайте, діти,
Та благайте, просить Бога,
Нехай на сім світі
Мене за вас покарає,
За гріх сей великий!
Простіть, сни!»

Я прощаю,

Що ви католики.»

Зрівняв землю, покрив дерном
Щоб ніхто не бачив,
Де полягли Гонта діти,
Голови козачі.
«Спочивайте, виглядайте,—
Я швидко прибуду.
Укоротив я вам віку,
І мені те буде!
І мене вбють... коли-б швидче!
Та хто поховав?
Гайдамаки!... Піду ще раз,
Ще раз погуляю!»

Пішов Гонта, похилившись;
Іде, спотикнеться.
Пожар світить, Гонта гляне,
Гляне—усміхнеться.
Страшно, страшно усміхався,
На степ оглядався,
Утер очі...

Тільки мріє
В диму, та й сховався.

